

Nr 129.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av fastigheter, som förvaltas av försvarets bostadsanskaffningsnämnd, m. m.

(1:a avd.)

1:o) **Försäljning av fastigheter, som förvaltas av försvarets bostadsanskaffningsnämnd, m. m.** I propositionen nr 101 har Kungl. Maj:t (punkt 1, s. 1—5 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 21 februari 1947) föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med vad av föredragande statsrådet i berörda statsrådsprotokoll anförts, medgiva *dels* försäljning eller upplåtelse med tomträtt och i samband därmed belåning av samt avskrivning av viss del av anskaffningskostnaden för de fastigheter, som nu förvaltas av försvarets bostadsanskaffningsnämnd, *dels* utlämnande av fyllnadslån för uppförande av för försvarets personal avsedda bostadsbyggnader, *dels ock* återköp av försåld dylik fastighet med anlitande av de medel som stå till förfogande för uppförande av fastigheter genom nämndens försorg.

De bostadsfastigheter, som uppförts genom försvarets bostadsanskaffningsnämnds försorg, äro avsedda att, i den mån detta befinnes lämpligt, överföras i enskild ägo. I syfte att snabbt kunna meddela beslut om försäljning har Kungl. Maj:t erhållit riksdagens bemyndigande att medgiva dylik försäljning eller upplåtelse med tomträtt och i samband därmed belåning av de fastigheter, som förvaltas av nämnden. Kungl. Maj:t har dessutom för innevarande budgetår erhållit bemyndigande att verkställa återköp av försåld fastighet med anlitande av de för uppförande av fastigheten genom nämndens försorg anvisade investeringsanslagen. Då det av riksdagen senast lämnade bemyndigandet (propositionen 1946: 53; riksdagens skrivelse 1946: 84) upphör med innevarande budgetårs utgång och fråga om försäljning kan komma att uppstå även framdeles, har ifrågavarande bemyndigande ansetts böra erhålla fortsatt giltighet. Det har härvid synts föredragande statsrådet icke vara erforderligt att till tiden begränsa bemyndigandet.

Någon försäljning med anlitande av ifrågavarande bemyndigande har ännu icke kommit till stånd. Anledningen härtill torde, framhåller statsrådet, vara att söka bland annat i det förhållandet, att anskaffningskostnaderna och därmed köpeskillningarna för de av nämnden uppförda bostadsfastigheterna på grund av ogynnsamma betingelser vid uppförandet blivit alltför höga. Nämnden har därför föreslagit, att den del av fastighets anskaffningskostnad,

som ligger ovanför den gräns, intill vilken statens byggnadslånebyrå normalt beviljar tilläggs lån, respektive stående del av tertiärlån, skall avskrivas redan i samband med fastighetens försäljning och den härvid uppkommande kapitalförlusten överförs till fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster. I enlighet härmed har nämnden även träffat avtal om försäljning av två fastigheter i Fårösund och Karlsborg, vilka avtal underställts Kungl. Maj:t för godkännande. Statsrådet har anfört, att han i likhet med nämnden och i ärendet hörda myndigheter ansåge det lämpligt, att i samband med försäljning av de av nämnden förvaltade fastigheterna verkställdes en omedelbar avskrivning av viss del av anskaffningskostnaden. Statsrådet förutsatte emellertid, att försäljningen skedde på sådant sätt, att fastigheterna icke sedermera bleve föremål för spekulation. I detta sammanhang borde beaktas att, därest i köpeavtalen — såsom även förutsatts — intoges bestämmelse om återköpsrätt för kronan, om köparen eller blivande ägare av fastigheten upphörde att vara anställd vid försvarsmakten eller om fastigheten överlättes till person som icke innehade dylik anställning, kronan hade möjlighet att förhindra en icke önskvärd försäljning.

Uppkommande kapitalmedelsförlust borde enligt statsrådet överförs till fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster. Riksdagens medgivande för vidtagande av ifrågakvarande avskrivning syntes böra inhämtas.

Utskottet.

Det av Kungl. Maj:t i förevarande proposition begärda bemyndigandet innebär en saklig utvidgning i förhållande till det för innevarande budgetår gällande, såtillvida att detsamma föreslagits skola inrymma medgivande till avskrivning av viss del av anskaffningskostnaden för de av bostadsanskaffningsnämnden förvaltade fastigheterna. Utskottet anser sig böra tillstyrka, att berörda bemyndigande av riksdagen förnyas och därvid gives den vidgade innebörd, som av Kungl. Maj:t föreslagits. Ej heller utskottet finner det erforderligt att till tiden begränsa ett förnyat bemyndigande.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med vad av föredragande statsrådet i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 21 februari 1947 anförts, medgiva

a) försäljning eller upplåtelse med tomträtt och i samband därmed belåning av samt avskrivning av viss del av anskaffningskostnaden för de fastigheter, som nu förvaltas av försvarets bostadsanskaffningsnämnd,

b) utlämnande av fyllnadslån för uppförande av för försvarets personal avsedda bostadsbyggnader,

c) återköp av försåld dylik fastighet med anlåtande av de medel som stå till förfogande för uppförande av fastigheter genom nämndens försorg.

2:o) **Försäljning av garnisonssjukhuset i Linköping.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 5—11) att medgiva, att garnisonssjukhuset i Linköping jämte tillhörande tomtområde må försäljas till Östergötlands läns landsting för en köpeskilling av 300 000 kronor och på i huvudsak de villkor, som i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 21 februari 1947 angivits.

Genom beslut den 12 maj 1944 bemyndigade Kungl. Maj:t chefen för försvarsdepartementet att tillkalla en utredningsman för att inom försvarsdepartementet biträda med utredning rörande de sjukhusfrågor vid arméns truppförband, som funnes vara av sådan angelägenhetsgrad, att de borde upptagas till prövning, samt att, efter samråd med försvarets sjukvårdsförvaltning, till Kungl. Maj:t inkomma med av kostnadsberäkningar åtföljda förslag i ämnet.

Med stöd av nämnda bemyndigande tillkallade chefen för försvarsdepartementet ledamoten av riksdagens andra kammare J. E. G. Fast att företaga ifrågavarande utredning.

Med skrivelser den 9 januari 1946 och den 14 januari 1947 har utredningsmannen framlagt förslag till nedläggande av garnisonssjukhuset i Linköping samt överlåtelse av sjukhusbyggnaden jämte tillhörande tomtmark till Östergötlands läns landsting mot en köpeskilling av 300 000 kronor.

Såsom motivering för sjukhusets nedläggande har utredningsmannen anført, att det knappast kunde vara lämpligt att ha ett garnisonssjukhus, som huvudsakligen företrädde specialiteten öron-, näs- och halssjukdomar. På grund av sin belägenhet lämpade sjukhuset sig icke såsom truppförbands-sjukhus, vartill komme, att de till Linköping förlagda förbanden redan fått sin truppförbandssjukvård ordnad på ett ändamålsenligt sätt. Det syntes därför riktigtast, att den av kronan bedrivna verksamheten vid garnisons-sjukhuset snarast nedlades och att byggnaden överlättes till landstinget för att utnyttjas i den av landstinget omhänderhavda sjukvården (exempelvis såsom efterbehandlingsavdelning, vilket icke skulle kräva några större omändringsarbeten).

Under förutsättning av Kungl. Maj:ts och landstingets godkännande har avtal slutits mellan utredningsmannen och landstingets förvaltningsutskott om försäljning till landstinget av garnisonssjukhuset jämte tomtområde mot förenämnda köpeskilling. Enligt detta avtal skulle landstinget åtaga sig att ställa erforderligt antal platser för vård av militära patienter till kronans förfogande å lasarettet i Linköping. För vård av öron-, näs- och halssjukdomar skulle inrättas en särskild avdelning å lasarettet, vilken avdelning beräknas bli färdigställd till den 1 juli 1949, vid vilken tidpunkt garnisons-sjukhuset planeras kunna nedläggas.

Efter samråd med chefen för försvarsdepartementet har föredragande statsrådet kommit till den uppfattningen, att ifrågavarande försäljning på de av utredningsmannen anförda skälen borde komma till stånd. Såvitt nu kunde bedömas vore byggnaden eller tomtmarken icke erforderlig för militärt

eller annat statligt ändamål. Med hänsyn till vad utredningsmannen anfört syntes statsrådet den erbjudna köpeskillingen kunna godtagas.

Det borde enligt statsrådet få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela beslut rörande träffande av avtal med landstinget om försäljningen och rörande vård av militära patienter å garnisonssjukhuset och lasarettet i Linköping.

Utskottet.

Vad i ärendet anförts har övertygat utskottet om att garnisonssjukhuset i Linköping bör nedläggas. Såsom av Kungl. Maj:t föreslagits bör i samband härmed sjukhusbyggnaden med tillhörande tomtområde försäljas till Östergötlands läns landsting. Utskottet anser sig härvid kunna godtaga den preliminärt överenskomna köpeskillingen, 300 000 kronor.

Såsom föredragande statsrådet anfört torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela beslut rörande träffande av avtal med landstinget om berörda försäljning och rörande vård av militära patienter å garnisonssjukhuset och lasarettet i Linköping.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att garnisonssjukhuset i Linköping jämte tillhörande tomtområde må försäljas till Östergötlands läns landsting för en köpeskillning av 300 000 kronor och på i huvudsak de villkor, som i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 21 februari 1947 angivits.

3:o) Försäljning av ett område av stadsägan nr 698 i Umeå. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 11 och 12) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att ett område om cirka 15 400 m² av stadsägan nr 698 i Umeå må på i huvudsak de villkor, som i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 21 februari 1947 angivits, försäljas till Umeå stad.

Stockholm den 16 maj 1947.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 131.
